

**INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA FORMULARZY SPRAWOZDAWCZYCH DLA POTRZEB
EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO
STATYSTYKA STANÓW (EBCXX)**

INFORMACJE OGÓLNE

Podstawę konstrukcji załączonych formularzy sprawozdawczych dla potrzeb Europejskiego Banku Centralnego (EBC) stanowią zasady i wymogi określone w Rozporządzeniu Europejskiego Banku Centralnego z dnia 24 września 2013 r. dotyczące bilansu sektora monetarnych instytucji finansowych, EBC/2013/33 (tekst w języku angielskim i polskim dostępny na stronie internetowej EBC – <http://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/1005/1021/html/index.en.html>).

Formularze zostały dostosowane do wymogów określonych dla krajów nie należących do strefy euro. Między innymi tablice miesięczne zostały rozbudowane o informacje dotyczące operacji dokonywanych w złotych.

Tablice miesięczne oznaczone numerami 11, 13 i 15 obejmują całość należności monetarnych instytucji finansowych (MIF) od wszystkich sektorów krajowych i zagranicznych, wykazywanych według stanów na koniec okresu sprawozdawczego. Podobnie, tablice 12, 14 i 16 składają się na całość zobowiązań MIF. Pozostałe tablice obejmują jedynie niektóre kategorie aktywów i pasywów MIF. Wynikają one z dodatkowego wymogu nałożonego przez EBC odnośnie przekazywania danych kwartalnych w przekroju sektorowym (tablice 21, 22, 23 i 26), geograficznym (tablice 31, 32, 33 i 34) i walutowym (tablice 41, 42, 43 i 44) oraz w innych szczegółowych przekrojach (tablice 17, 18, 19, 24, 25).

Pozycje oznaczone symbolem 'X', podobnie jak w przypadku pozostałych formularzy WEBIS, nie są wypełniane z uwagi na to, iż dana pozycja nie ma uzasadnienia ekonomicznego lub nie jest wymagana przez EBC.

PODZIAŁ SEKTOROWY GOSPODARKI

Przedstawiona poniżej klasyfikacja sektorowa podmiotów gospodarki zgodna jest z obowiązującą Instrukcją opracowywania sprawozdań systemu WEBIS, dostępną na stronie internetowej NBP (www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/sprawozdawczosc/form/formularze.html). Różnica polega jedynie na odmiennym grupowaniu niektórych podsektorów, np. w formularzach EBC występuje sektor „Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne”, który w formularzach systemu WEBIS występuje jako 4 odrębne podsektory: przedsiębiorcy indywidualni, osoby prywatne, rolnicy indywidualni, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

A. Instytucje krajowe

I. Monetarne instytucje finansowe (MIF) – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów lub inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. Wszystkie instytucje zaliczane do sektora monetarnych

instytucji finansowych znajdują się na aktualizowanej na bieżąco liście krajowych MIF publikowanej w Internecie na stronie NBP (www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/sprawozdawczosc/mif.htm) oraz na liście MIF Unii Europejskiej publikowanej na stronie Europejskiego Banku Centralnego (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html).

Sektor MIF obejmuje:

- 1) bank centralny,
- 2) pozostałe MIF, które obejmują
  - a) instytucje przyjmujące depozyty:

(i) instytucje kredytowe zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Instytucja kredytowa to (a) przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek; lub b) instytucja pieniądza elektronicznego w rozumieniu dyrektywy 2009/110/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością. Populacja polskich instytucji kredytowych została określona i może być zidentyfikowana na podstawie listy MIF (patrz wyżej). Do instytucji kredytowych, dla celów statystycznych, zaliczone zostały banki (z wyjątkiem banku centralnego) oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK).

Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości, podsektor „instytucji kredytowych” wyróżnia się odrębnie w formularzu EBC12.

(ii) instytucje przyjmujące depozyty, z wyjątkiem instytucji kredytowych, którymi są:

- pozostałe instytucje finansowe, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe i zajmują się one przyjmowaniem depozytów lub bliskich substytutów depozytów od jedno-stek instytucjonalnych, a zatem nie tylko od MIF (stopień substytucyjności instrumentów wyemitowanych przez pozostałe MIF i depozytów złożonych w instytucjach kredytowych determinuje ich zaliczenie do sektora MIF); oraz we własnym imieniu, przynajmniej w znaczeniu ekonomicznym, udzielają kredytów i pożyczek lub dokonują inwestycji w papiery wartościowe,
- instytucje pieniądza elektronicznego, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe polegające na emitowaniu pieniądza elektronicznego. W Polsce żadna instytucja nie posiada statusu instytucji pieniądza elektronicznego.

b) fundusze rynku pieniężnego (FRP) (utworzone na podstawie Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U.04.146.1546)).¹

---

¹ Do kategorii funduszy rynku pieniężnego (FRP) zalicza się instytucje zbiorowego inwestowania, które spełniają wszystkie następujące kryteria:

a) ich celem inwestycyjnym jest utrzymanie kapitału funduszu i osiągnięcie zwrotu odpowiadającego oprocentowaniu instrumentów rynku pieniężnego;

Począwszy od stycznia 2012 r. lista polskich monetarnych instytucji finansowych nie zawiera funduszy rynku pieniężnego, ponieważ żaden z funduszy inwestycyjnych nie spełnia kryteriów definicji tego podsektora.

II. Instytucje niemonetarne obejmują:

Instytucje rządowe i samorządowe – obejmują organy władzy publicznej i podległe im jednostki organizacyjne, państwowe osoby prawne oraz inne państwowe jednostki organizacyjne nie objęte Krajowym Rejestrem Sądowym, których działalność finansowana jest ze środków publicznych w całości lub przeważającej części, ~~z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych, banków państwowych, spółek prawa handlowego.~~ Ponadto do sektora instytucji rządowych i samorządowych zalicza się:

- instytucje niekomercyjne kontrolowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- przedsiębiorstwa publiczne zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

- 1.1. *Instytucje rządowe szczebla centralnego* – wszystkie ministerstwa i inne instytucje centralne, których kompetencje obejmują zwykle całe terytorium ekonomiczne kraju, z wyjątkiem instytucji zarządzających funduszami ubezpieczeń społecznych.

Obejmują one centralne organy administracji rządowej i podległe im jednostki organizacyjne, których działalność finansowana jest w określonym stopniu z budżetu państwa.

Należy tu wykazywać:

-
- b) inwestują w instrumenty rynku pieniężnego, które spełniają kryteria dla instrumentów rynku pieniężnego określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (*), lub w depozyty przyjmowane przez instytucje kredytowe albo, alternatywnie, zapewniają dokonywanie oceny płynności i wyceny ich portfela inwestycyjnego na równoważnej podstawie;
  - c) zapewniają wysoką jakość instrumentów rynku pieniężnego, w które inwestują, zgodnie z ustaleniami firmy zarządzającej. Jakość instrumentu rynku pieniężnego ustala się m.in. na podstawie następujących czynników:
    - jakości kredytowej instrumentu rynku pieniężnego,
    - charakteru klasy aktywów, do której należy instrument rynku pieniężnego,
    - dla strukturyzowanych instrumentów finansowych – ryzyka operacyjnego i ryzyka kontrahenta związanego ze strukturyzowaną transakcją finansową,
    - profilu płynności;
  - d) zapewniają średnią ważoną zapadalność (WAM) portfela nieprzekraczającą sześciu miesięcy i średni ważony okres trwania (WAL) nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - e) podają codziennie do wiadomości wartość aktywów netto (NAV) oraz obliczenie ceny swoich jednostek uczestnictwa, jak również umożliwiają codzienne nabywanie i umarzanie jednostek uczestnictwa;
  - f) ograniczają inwestycje w papiery wartościowe do papierów, których okres zapadalności pozostały do prawnego terminu wykupu nie przekracza dwóch lat, pod warunkiem że okres pozostały do następnej aktualizacji oprocentowania nie przekracza 397 dni, przy czym papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu powinny być aktualizowane według stopy albo indeksu rynku pieniężnego;
  - g) ograniczają inwestycje w inne instytucje zbiorowego inwestowania do tych, które odpowiadają definicji FRP;
  - h) nie przyjmują bezpośredniej lub pośredniej ekspozycji na instrumenty udziałowe albo towary, w tym za pośrednictwem transakcji na instrumentach pochodnych, oraz wykorzystują te transakcje wyłącznie w sposób zgodny ze strategią inwestycyjną funduszu obejmującą inwestowanie na rynku pieniężnym. Transakcje na instrumentach pochodnych powodujące ekspozycję na ryzyko walutowe mogą być stosowane tylko dla zabezpieczenia. Inwestowanie w papiery wartościowe denominowane w walucie innej niż bazowa jest dozwolone pod warunkiem pełnego zabezpieczenia ekspozycji na ryzyko walutowe;
  - i) posiadają stałą lub zmienną NAV.

- a) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej (województów i urzędy wojewódzkie), organy kontroli państwowej (organy Najwyższej Izby Kontroli) i ochrony prawa (np. Krajowa Rada Sądownictwa), sądy (w tym również komorników sądowych) i trybunały,
- b) państwowe publiczne szkoły wyższe oraz inne szkoły czy placówki oświatowe, jeżeli są zakładane przez właściwego ministra, centralny organ administracji rządowej lub wojewodę, a ich działalność finansowana jest z budżetu państwa (np. Katolicki Uniwersytet Lubelski, Papieska Akademia Teologiczna, Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury),
- c) państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe (np. Polski Instytut Sztuki Filmowej);
- e)d) instytucje pomocy społecznej,
- e)e) Państwową Inspekcję Sanitarną,
- e)f) Krajową Radę Radiofonii i Telewizji,
- f)g) służby, straże, inspekcje działające pod zwierzchnictwem wojewody,
- h) Polską Akademię Nauk i podległe jej jednostki,
- g)i) Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,
- h)i) Polską Organizację Turystyczną,
- i)k) Polskie Centrum Akredytacji,
- j)l) Transportowy Dozór Techniczny,
- k)m) Urząd Dozoru Technicznego,
- l)n) Jednostki-Centrum Doradztwa Rolniczego,
- o) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki,
- p) jednostki naukowo-badawcze, tj.:
- Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji,
  - Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie,
  - Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi,
  - Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie,
  - Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc,
  - Instytut Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie,
  - Instytut Kardiologii w Warszawie
  - Instytut Matki i Dziecka w Warszawie,
  - Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu,
  - Instytut Medycyny Pracy w Łodzi,
  - Instytut Medycyny Wsi w Lublinie,
  - Instytut Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie,
  - Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie,
  - Instytut Reumatologii w Warszawie,
  - Instytut Żywności i Żywienia,
  - Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej,
  - Wojskowy Instytut Medyczny,
  - Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie.
- m)q) Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Ubezpieczonych,
- r) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę, państwową publiczną uczelnię medyczną lub państwową publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- n)s) szpitale publiczne szczebla centralnego działające w formie spółek handlowych,
- e)t) kluby i biura poselskie,

- ~~p)u) instytucje gospodarki budżetowej i agencje wykonawcze,~~
- ~~q)v) organy sprawujące nadzór nad instytucjami finansowymi oraz fundusze gwarancyjne kontrolowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych instytucje, których działalność kontrolowana jest przez państwo,~~ jak Komisja Nadzoru Finansowego, Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
- w) państwowe fundusze celowe, z wyjątkiem zaliczonych do podsektora funduszy ubezpieczeń społecznych, m.in. Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Promocji Twórczości, Fundusz Wsparcia Policji, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (CEPIK), Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów, Fundusz Reprywatyzacji, Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców, Fundusz Skarbu Państwa, Fundusz Rekompensacyjny, Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, Fundusz Promocji Kultury, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy, Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, Fundusz Wsparcia Straży Granicznej.
- ~~r)x) fundusze utworzone, powierzone i przekazane BGK na mocy odrębnych ustaw, np. Krajowy Fundusz Drogowy, Fundusz Kolejowy.~~
- ~~s)y) państwowe osoby prawne tworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.~~ np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Polska Agencja Żeglugi Powietrznej, Agencja Oceny Technologii Medycznych,
- ~~t)z) agencje wykonawcze, np. Agencja Rezerw Materiałowych, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencja Nieruchomości Rolnych, Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencja Mienia Wojskowego, Wojskowa Agencja Mieszkaniowa. Pozostałe agencje, tzn. te niewymienione w pkt. y), z), bb) oraz w pkt. j) definicji podsektora instytucji samorządowych,~~ zaliczać należy do sektora niefinansowego, do podsektora przedsiębiorstw i spółek państwowych lub przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni, w zależności od struktury własności agencji,
- aa) parki narodowe,
- bb) przedsiębiorstwa publiczne zaliczone do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o., Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., Operator ARP Sp. z o.o.,
- ~~u)cc) instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych kontrolowane przez podsektor instytucji rządowych szczebla centralnego, np. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej.~~

1.2. Pozostałe instytucje rządowe i samorządowe

- ### 1.2.1. Instytucje samorządowe – organy administracji samorządowej (gminne, powiatowe i wojewódzkie) i podlegające im jednostki organizacyjne, których działalność jest finansowana z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem regionalnych oddziałów funduszy ubezpieczeń społecznych.

Do podsektora tego zaliczamy:

- a) organy wojewódzkie, powiatowe i gminne, zarówno stanowiące (sejmik województwa, rada powiatu, rada gminy) jak i wykonawcze (marszałek i zarząd województwa, starosta i zarząd powiatu, wójt, burmistrz, prezydent),
- b) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki,
- c) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego,
- d) publiczne szkoły i placówki działające na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. Nr 256 z 2004 r., poz. 2572 z późn. zm.), prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego,
- e) samorządowe instytucje kultury, instytucje pomocy społecznej, służby, straże i inspekcje, w tym np. ochotnicze straże pożarne,
- e)f) wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego,
- f)g) zakłady budżetowe tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego (gminne, powiatowe i wojewódzkie zakłady budżetowe),
- g)h) samorządowe fundusze celowe takie jak: Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ~~Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Gminne Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,~~
- i) samorządowe osoby prawne tworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych,
- j) przedsiębiorstwa publiczne zaliczone do podsektora instytucji samorządowych:
- Myślenicka Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.,
  - Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne Sp. z o.o.,
  - Chełmskie Linie Autobusowe Sp. z o.o.,
  - Koleje Dolnośląskie S.A.,
  - Komunikacja Autobusowa w Świnoujściu Sp. z o.o.,
  - Miejski Zakład Komunikacji w Jarosławiu Sp. z o.o.,
  - Miejski Zakład Komunikacji w Ostrołęce Sp. z o.o.,
  - Miejski Zakład Komunikacji w Oświęcimiu Sp. z o.o.,
  - Miejski Zakład Komunikacji w Skierniewicach Sp. z o.o.,
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Kraśniku Sp. z o.o.,
  - Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
  - Rejonowe Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Bochni Sp. z o.o.,
  - Zakład Komunikacji Miejskiej w Białogardzie Sp. z o.o.,
  - Zakład Komunikacji Miejskiej w Elblągu Sp. z o.o.,
  - Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.,
  - Port Lotniczy Szczecin-Goleniów Sp. z o.o.,
  - Kujawsko-Pomorska Sieć Informacyjna Sp. z o.o.,
  - Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.,
  - Działdowska Agencja Rozwoju S.A.,
  - Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
  - Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego w Olsztynie S.A.,
  - Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o.,
  - Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
  - Holdikom S.A. w Ostrowie Wielkopolskim,
  - Agencja Rewitalizacji Starówki Ars Sp. z o.o.,
  - Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
  - Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
  - Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
  - Agencja Rozwoju Regionalnego „MARR” S.A.,
  - Bieszczadzka Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.,

- [Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.](#),
  - [Agencja Rozwoju Lokalnego w Jaworznie S.A.](#),
  - [Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.](#),
  - [Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.](#),
  - [Centrum Sportowo-Rekreacyjne w Zgorzelcu Sp. z o.o.](#),
  - [Chrobry Głogów S.A.](#),
  - [Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Relaks” w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.](#),
  - [Ośrodek Sportu i Rekreacji „Nawa” Sp. z o.o.](#),
  - [Tereny Rekreatywno-Wypoczynkowe „Miłosna” Sp. z o.o.](#),
- h)k) [instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych kontrolowane przez podsektor instytucji samorządowych, np. Fundacja „Miejski Park i Ogród Zoologiczny” w Krakowie. – z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.](#)

Podsektor ten **nie obejmuje wojewodów i urzędów wojewódzkich**, które zaliczać należy do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego.

- 1.2.2. *Fundusze ubezpieczeń społecznych* – obejmują wszystkie centralne i lokalne jednostki instytucjonalne, których podstawową działalnością jest zabezpieczenie świadczeń społecznych, o ile instytucje te spełniają oba następujące kryteria:
- a) z mocy prawa lub na podstawie odpowiednich regulacji, określone grupy ludności są zobowiązane do uczestnictwa w planie (np. emerytalnym) lub do opłaty składek,
  - b) rząd jest odpowiedzialny za zarządzanie instytucją w odniesieniu do ustalania czy zatwierdzania wysokości składek i świadczeń.

Do podsektora tego zaliczamy:

- a) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze (Fundusz Rezerwy Demograficznej, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, [Fundusz Emerytur Pomostowych](#), Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Składowy, Fundusz Motywacyjny oraz Fundusz Pracy),
- b) Narodowy Fundusz Zdrowia oraz jego oddziały wojewódzkie.

Podsektor ten **nie obejmuje** instytucji nadzoru nad jednostkami działającymi w sferze ubezpieczeń społecznych, np. Komisji Nadzoru Finansowego, które zaliczane są do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego.

2. Pozostałe sektory

- 2.1. *Fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego* – fundusze inwestycyjne utworzone na podstawie Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 146, poz.1546), z wyjątkiem funduszy rynku pieniężnego (znajdujących się na liście MIF) zaliczanych do sektora monetarnych instytucji finansowych oraz z wyjątkiem funduszy sekurytyzacyjnych (znajdujących się na liście podmiotów sekurytyzacyjnych www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html) zaliczanych do podmiotów sekurytyzacyjnych. Fundusze inwestycyjne identyfikowane są na podstawie listy publikowanej na stronie EBC (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html).

- 2.2. *Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek* obejmują trzy podsektory:

- *Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego* – instytucje finansowe, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe realizowane poprzez zaciąganie zobowiązań w formach innych niż gotówka, depozyty lub substytuty depozytów w jednostkach instytucjonalnych innych niż monetarne instytucje finansowe. Do podsektora tego zaliczane są m.in.:
  1. przedsiębiorstwa leasingu finansowego,
  2. przedsiębiorstwa factoringowe,
  3. domy maklerskie,
  4. podmioty sekurytyzacyjne
    - Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości do podsektora należy zaliczać:
      - fundusze sekurytyzacyjne (utworzone na podstawie Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 146, poz.1546) identyfikowane na podstawie listy publikowanej na stronie internetowej EBC (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html)).

Obecnie lista nie zawiera polskich funduszy sekurytyzacyjnych, ponieważ żaden nie spełnia kryteriów definicji podmiotów sekurytyzacyjnych w rozumieniu rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1075/2013 z dnia 18 października 2013 r. w sprawie danych statystycznych w zakresie aktywów i pasywów podmiotów sekurytyzacyjnych (EBC/2013/40). Wszystkie fundusze sekurytyzacyjne zaliczane są obecnie do sektora funduszy inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego.

      - inne niż fundusze sekurytyzacyjne znajdujące się na ww. liście, podmioty utworzone do sekurytyzacji aktywów, z którymi bank przeprowadza transakcję sekurytyzacji.
  5. banki w stanie upadłości, likwidacji oraz w organizacji,
  6. instytucje typu private equity/venture capital,
  7. KDPW_CCP S.A.
- *Pomocnicze instytucje finansowe* – instytucje finansowe, które nie prowadzą pośrednictwa finansowego we własnym imieniu, a jedynie przyczyniają się do tworzenia warunków do tego pośrednictwa. Do podsektora tego zalicza się m.in.:
  - a) brokerów, agentów i doradców ubezpieczeniowych i emerytalnych,
  - b) doradców inwestycyjnych,
  - c) kantory,
  - d) giełdy papierów wartościowych,
  - e) giełdy towarowe,
  - f) instytucje tworzące infrastrukturę dla funkcjonowania rynków finansowych, np. izby i centra rozliczeniowe (First Data Polska S.A.),
  - g) instytucje płatnicze,
  - h) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
  - ~~i) Bankowy Fundusz Gwarancyjny,~~
  - ~~jj) towarzystwa funduszy inwestycyjnych, towarzystwa funduszy emerytalnych,~~
  - ~~kk) instytucje zajmujące się sprzedażą ratą,~~
  - ~~kk) firmy windykacyjne,~~
  - ~~mm) Związek Banków Polskich,~~
  - ~~nn) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa,~~
  - ~~oo) przedstawicielstwa banków zagranicznych.~~

Do podsektora tego **nie zalicza się** instytucji sprawujących nadzór nad instytucjami finansowymi takich jak np. Komisja Nadzoru Finansowego. Instytucje te zakwalifikowane są do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego.

- *Instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek* – instytucje finansowe, których działalność nie polega ani na pośrednictwie finansowym, ani na pomocniczych usługach finansowych, a większość ich aktywów i zobowiązań nie jest przedmiotem transakcji na otwartych rynkach. Do podsektora tego zalicza się w szczególności:
  - a) jednostki posiadające osobowość prawną, takie jak podmioty zarządzające powierzonym majątkiem lub przedsiębiorstwa typu *brass plate*;
  - b) spółki holdingowe, które są w posiadaniu pakietów kontrolnych grupy jednostek zależnych, a ich główną działalnością jest posiadanie tej grupy bez świadczenia innych usług na rzecz przedsiębiorstw, w których posiadają udziały; tzn. spółki te nie administrują innymi jednostkami ani nimi nie zarządzają. Krajowe spółki holdingowe klasyfikowane są na podstawie numeru PKD, tj. do podsektora tego należy zaliczać podmioty oznaczone numerem *64.20.Z Działalność holdingów finansowych*. W przyszłości opracowana zostanie przez GUS, we współpracy z NBP, i udostępniona bankom na potrzeby sporządzania sprawozdawczości lista podmiotów należących do tego sektora.
  - c) spółki specjalnego przeznaczenia, które zaliczają się do jednostek instytucjonalnych i gromadzą fundusze na rynkach otwartych do wykorzystania przez ich jednostkę macierzystą;
  - d) jednostki świadczące usługi finansowe na rzecz wielu klientów przy wykorzystaniu wyłącznie środków własnych lub pochodzących od sponsora, podejmujące ryzyko finansowe niedotrzymania warunków przez dłużnika. Do przykładów należą: instytucje pożyczające pieniądze, instytucje udzielające kredytów studenckich bądź pożyczek na import/eksport ze środków pochodzących od sponsora (np. od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych bądź instytucji niekomercyjnych), a także lombardy, których podstawową działalnością jest pożyczanie pieniędzy;
  - e) fundusze specjalnego przeznaczenia sektora instytucji rządowych i samorządowych, nazywane zwykle państwowymi funduszami majątkowymi, jeśli ich podstawowa działalność polega na świadczeniu usług finansowych, np. fundusze i fundacje finansowe (w tym: Fundusz Współpracy).

2.3. *Instytucje ubezpieczeniowe* – instytucje oferujące ochronę ubezpieczeniową (produkty ubezpieczeniowe) i realizujące swoje cele i zadania poprzez przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe (zakład ubezpieczeń), funkcjonujące w formie spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, prowadzące działalność na podstawie ustawy z 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151 z późn. zm.).

Pojęcie instytucji ubezpieczeniowych **nie obejmuje** jednostek działających w sferze ubezpieczeń społecznych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowy Fundusz Zdrowia, Fundusz Pracy) oraz jednostek sprawujących nadzór nad instytucjami ubezpieczeniowymi (Komisja Nadzoru Finansowego) zaliczanych do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego.

2.4. *Fundusze emerytalne* – instytucje, których przedmiotem działalności jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego, działające w oparciu o ustawę z 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.).

Pojęcie funduszy emerytalnych **nie obejmuje** jednostek sprawujących nadzór nad funduszami emerytalnymi (Komisja Nadzoru Finansowego) zaliczanych do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego.

2.5. *Przedsiębiorstwa* – jednostki, których główną działalnością jest produkcja i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, w szczególności:

- *Przedsiębiorstwa i spółki państwowe* - przedsiębiorstwa działające na podstawie ustawy z 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981 z późn. zm.) oraz spółki państwowe, tj. spółki:
  - w których Skarb Państwa posiada co najmniej 50% akcji i udziałów spółki,
  - w których przedsiębiorstwo państwowe posiada co najmniej 50% akcji i udziałów spółki,
  - w których jednoosobowa spółka Skarbu Państwa posiada co najmniej 50% akcji i udziałów spółki,
  - w których Skarb Państwa, przedsiębiorstwo państwowe i jednoosobowa spółka Skarbu Państwa posiadają łącznie co najmniej 50% akcji i udziałów spółki; w przypadku, gdy akcjonariuszami/udziałowcami jest kilka przedsiębiorstw państwowych lub kilka jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, należy zsumować ich udziały w kapitale spółki.

Do tej grupy podmiotów zalicza się również:

- a) przedsiębiorstwa komunalne,
- b) jednostki badawczo-rozwojowe, [z wyjątkiem jednostek ujętych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, wymienionych w opisie tego sektora,](#)
- c) Poczta Polska PPUP,
- d) agencje, które nie zostały wymienione jako podmioty zaliczone do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego, a spełniają opisane powyżej warunki określone dla spółek państwowych (np. Agencja Rozwoju Przemysłu).

[W podsektorze tym nie ujmie się przedsiębiorstw publicznych zaliczonych do sektora instytucji rządowych i samorządowych, wymienionych w opisie tego sektora.](#)

2.6. *Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie* – przedsiębiorstwa i spółki będące w całości własnością kapitału prywatnego oraz takie, które nie spełniają warunków określonych dla przedsiębiorstw i spółek państwowych opisanych powyżej, a także wszystkie spółdzielnie (w tym spółdzielnie mieszkaniowe) i spółki cywilne, oddziały przedsiębiorców zagranicznych oraz grupy producenckie.

Zalicza się tu również:

- a) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, zatrudniające powyżej 9 osób², którym bank sprawozdający świadczy usługi związane z ich działalnością,
- b) niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz szkoły niepubliczne, o ile prowadzone są w formie spółki lub spółdzielni,
- c) towarzystwa budownictwa społecznego,
- d) agencje, które nie zostały wymienione jako podmioty zaliczone do podsektora instytucji rządowych szczebla centralnego i nie spełniają opisanych powyżej warunków określonych dla spółek państwowych.

2.7. *Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne (działające na rzecz gospodarstw domowych)* obejmują:

- *Gospodarstwa domowe* - osoby lub grupy osób będące konsumentami lub producentami rynkowymi wyrobów i usług. Sektor ten obejmuje:
  - *Osoby prywatne* - osoby fizyczne, z wyjątkiem osób prowadzących działalność gospodarczą, zakwalifikowanych do grupy przedsiębiorców indywidualnych lub rolników indywidualnych. Zalicza się tu również:
    - a) pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe prowadzone przez zakłady pracy,
    - b) szkolne kasy oszczędnościowe,
    - c) rady rodziców działające w szkołach, przedszkolach i innych placówkach.
  - *Przedsiębiorcy indywidualni* – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, którym bank sprawozdający świadczy usługi związane z ich działalnością, zatrudniające do 9 osób włącznie³ (np. przedstawiciele wolnych zawodów, jeśli spełniają ww. warunki).

Zaliczyć tu należy także niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz szkoły niepubliczne, prowadzone przez osoby fizyczne, o ile zatrudniają do 9 osób włącznie.
  - *Rolnicy indywidualni* - osoby fizyczne, których głównym źródłem dochodów jest produkcja rolnicza, a ich działalność nie jest zarejestrowana w formie przedsiębiorstwa, spółki, spółdzielni lub grupy producenckiej.
- *Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych* – instytucje niekomercyjne stanowiące odrębne jednostki prawne działające na rzecz gospodarstw domowych, których podstawowe przychody, pomijając uzyskiwane z okazjonalnej sprzedaży, stanowią dobrowolne wpłaty pieniężne lub wkłady w naturze od gospodarstw domowych, dotacje instytucji rządowych i samorządowych oraz dochody z tytułu własności.

Zaliczamy tu:

---

² Wielkość zatrudnienia obejmuje osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, mianowanie, powołanie lub wybór) łącznie z właścicielem i współwłaścicielami podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą (jeżeli w podmiocie pracują) oraz pomagającymi członkami rodzin. Nie dotyczy zatem osób zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło czy umowę zlecenia. Nie wlicza się też pracowników sezonowych. Wielkość zatrudnienia obliczana jest wg. stanu na dany dzień sprawozdawczy i obejmuje zarówno osoby zatrudnione w pełnym jak i niepełnym wymiarze czasu pracy (zatrudnienie tych ostatnich nie podlega przeliczeniu na pełne etaty).

³ Patrz przypis 2.

- a) związki zawodowe,
- b) towarzystwa i stowarzyszenia zawodowe i naukowe, np. izby adwokackie,
- c) stowarzyszenia konsumentów,
- d) partie polityczne,
- e) kościoły i związki wyznaniowe,
- f) ~~ochotniczą straż pożarną,~~
- g) fundusze i fundacje działające na rzecz gospodarstw domowych, z wyjątkiem tych zaliczonych do sektora instytucji rządowych i samorządowych, tj. z wyjątkiem Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Fundacji „Miejski Park i Ogród Zoologiczny” w Krakowie.
- h) kluby społeczne, kluby kultury, rekreacyjne i sportowe (o ile nie działają jako spółki akcyjne, które należy zaliczyć do sektora „przedsiębiorstw”),
- i) wspólnoty mieszkaniowe,
- j) niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i szkoły niepubliczne, o ile prowadzone są przez kościoły i związki wyznaniowe, fundacje działające na rzecz gospodarstw domowych, związki zawodowe, samorządy zawodowe i stowarzyszenia oraz inne podmioty zaliczane do instytucji niekomercyjnych,
- k) instytucje dobroczynne, organizacje pomocy humanitarnej finansowane z dobrowolnych transferów pieniężnych lub w naturze od innych jednostek instytucjonalnych.

B. Instytucje krajów Unii Gospodarczej i Walutowej⁴ - osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania na terenie krajów należących do Unii Gospodarczej i Walutowej (tj. Austrii, Belgii, Cypru, Estonii, Finlandii, Francji⁵, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Luksemburga, Litwy, Łotwy, Malty, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Włoch), a także inne podmioty mające siedzibę na terenie krajów należących do UGW, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu oraz przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych, krajów należących do UGW. Organizacje międzynarodowe (finansowe i niefinansowe), nawet jeżeli mają siedzibę na terenie kraju UGW, należy umownie wykazywać w ramach operacji prowadzonych z „Resztą świata”.

- I. *Monetarne instytucje finansowe (MIF)* – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów lub inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. Kategoria ta obejmuje również Europejski Bank Centralny oraz krajowe banki centralne krajów UGW. Lista zaklasyfikowanych tu instytucji zamieszczona jest na stronie internetowej EBC (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html). Lista ta jest aktualizowana przez EBC na bieżąco.

⁴ W przypadku wątpliwości dotyczących klasyfikacji sektorowej podmiotów działających na terenie krajów Unii Europejskiej można posługiwać się dokumentem wydanym przez EBC, zawierającym opis przyporządkowania sektorowego jednostek funkcjonujących w poszczególnych krajach wraz z licznymi przykładami konkretnych instytucji. Materiał ten dostępny jest na stronie internetowej EBC (www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/mfimarketstatisticssectormanual200703en.pdf).

⁵ W rozumieniu statystyki monetarnej i bankowej pojęcie rezydent Francji obejmuje oprócz terytorium Francji również Monako, 4 departamenty zamorskie (Gujanę Francuską, Gwadelupę, Martynikę i Reunion) oraz dwie wspólnoty terytorialne (Majottę oraz Saint Pierre i Miquelon). Rezydentem Francji **nie są** osoby lub podmioty z terytoriów zamorskich.

Sektor MIF obejmuje:

- 1) bank centralny,
- 2) pozostałe MIF, które obejmują
  - a) instytucje przyjmujące depozyty:

(i) instytucje kredytowe zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Instytucja kredytowa to (a) przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek; lub b) instytucja pieniądza elektronicznego w rozumieniu dyrektywy 2009/110/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością. Populacja instytucji kredytowych została określona i może być zidentyfikowana na podstawie listy MIF (patrz wyżej). Do instytucji kredytowych, dla celów statystycznych, zaliczone zostały banki (z wyjątkiem banku centralnego) oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-pożyczkowe (*credit unions*).

Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości, podsektor „instytucji kredytowych” wyróżnia się odrębnie w formularzu EBC14.

(ii) instytucje przyjmujące depozyty, z wyjątkiem instytucji kredytowych, którymi są:

- pozostałe instytucje finansowe, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe i zajmują się one przyjmowaniem depozytów lub bliskich substytutów depozytów od jedno-stek instytucjonalnych, a zatem nie tylko od MIF (stopień substytucyjności instrumentów wyemitowanych przez pozostałe MIF i depozytów złożonych w instytucjach kredytowych determinuje ich zaliczenie do sektora MIF); oraz we własnym imieniu, przynajmniej w znaczeniu ekonomicznym, udzielają kredytów i pożyczek lub dokonują inwestycji w papiery wartościowe,
- instytucje pieniądza elektronicznego, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe polegające na emitowaniu pieniądza elektronicznego.

Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości, podsektor „instytucji przyjmujących depozyty” wyróżnia się odrębnie w formularzu EBC13.

b) fundusze rynku pieniężnego (FRP).

II. Instytucje niemonetarne

1. *Instytucje rządowe i samorządowe* – wszystkie jednostki instytucjonalne UGW finansowane w całości lub części z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów lub wszystkie jednostki instytucjonalne, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i majątku narodowego.
  - 1.1. *Instytucje rządowe szczebla centralnego* – wszystkie ministerstwa i inne instytucje centralne, których kompetencje obejmują zwykle całe terytorium ekonomiczne kraju, z wyjątkiem instytucji zarządzających funduszami ubezpieczeń społecznych.

Obejmują one centralne organy administracji rządowej i podległe im jednostki organizacyjne, których działalność finansowana jest w określonym stopniu z budżetu państwa.

1.2. *Pozostałe instytucje rządowe i samorządowe* obejmują:

1.2.1. *Instytucje samorządowe* – jednostki szczebla lokalnego krajów UGW będące odrębnymi jednostkami instytucjonalnymi, których kompetencje obejmują tylko lokalne części terytorium ekonomicznego kraju, z wyjątkiem lokalnych oddziałów funduszy ubezpieczeń społecznych.

1.2.2. *Fundusze ubezpieczeń społecznych* – obejmują wszystkie centralne, regionalne i lokalne jednostki instytucjonalne krajów UGW, których podstawową działalnością jest zabezpieczenie świadczeń społecznych, o ile spełniają oba następujące kryteria:

- a) z mocy prawa lub na podstawie odpowiednich regulacji, określone grupy ludności są zobowiązane do uczestnictwa w planie (np. emerytalnym) lub do opłaty składek,
- b) rząd jest odpowiedzialny za zarządzanie instytucją w odniesieniu do ustalania czy zatwierdzania wysokości składek i świadczeń.

2. *Pozostałe sektory*

2.1. *Fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego* – wszystkie systemy zbiorowego inwestowania krajów UGW (z wyjątkiem tych zaklasyfikowanych do podsektora funduszy rynku pieniężnego), których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe. Instytucje te zajmują się emisją udziałów lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych niebędących bliskimi substytutami depozytów oraz, we własnym imieniu, dokonują inwestycji, przede wszystkim w aktywa finansowe inne niż aktywa finansowe krótkoterminowe oraz w aktywa niefinansowe (przeważnie nieruchomości). Fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego obejmują fundusze inwestycyjne typu zamkniętego i fundusze inwestycyjne typu otwartego oraz inne systemy zbiorowego inwestowania, których udziały lub jednostki uczestnictwa nie są uznawane za bliskie substytuty depozytów.

Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości do podsektora tego zaliczać należy instytucje znajdujące się na liście funduszy inwestycyjnych zamieszczonej w Internecie na stronie Europejskiego Banku Centralnego (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html).

2.2. *Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek* obejmują:

- *Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego* – instytucje finansowe krajów UGW, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe realizowane poprzez zaciąganie zobowiązań w formach innych niż gotówka, depozyty lub substytuty depozytów w jednostkach instytucjonalnych innych niż monetarne instytucje finansowe.

W ramach tego sektora wyróżnia się **podmioty sekurytyzacyjne** w rozumieniu *Rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) NR 1075/2013 z dnia 18 października 2013 r. w sprawie danych statystycznych w zakresie aktywów i pasywów podmiotów sekurytyzacyjnych (wersja przekształcona) (EBC/2013/40)*, rozumiane

jako podmioty utworzone zgodnie z prawem krajowym lub wspólnotowym których główna działalność spełnia następujące kryteria:

- podmioty te zamierzają dokonać lub dokonują jednej lub większej liczby transakcji sekurytyzacyjnych i są chronione przed ryzykiem upadłości lub jakimkolwiek innymi przypadkami niewywiązywania się przez inicjatora ze zobowiązań;
- podmioty te emitują lub zamierzają wyemitować papiery wartościowe, jednostki uczestnictwa funduszy sekurytyzacyjnych, pozostałe instrumenty dłużne lub pochodne instrumenty finansowe lub posiadają bądź mogą posiadać – w sensie prawnym lub ekonomicznym;
- aktywa wystawione na sprzedaż w ofercie publicznej lub sprzedane w ofercie prywatnej, które stanowią podstawę dla emisji papierów wartościowych, jednostek uczestnictwa funduszy sekurytyzacyjnych, pozostałych instrumentów dłużnych lub finansowych instrumentów pochodnych.

Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości do podsektora tego zaliczać należy instytucje znajdujące się na liście podmiotów sekurytyzacyjnych zamieszczonej w Internecie na stronie Europejskiego Banku Centralnego (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html).

- *Pomocnicze instytucje finansowe* – instytucje finansowe krajów UGW, które nie prowadzą pośrednictwa finansowego we własnym imieniu, a jedynie przyczyniają się do tworzenia warunków do tego pośrednictwa.
- *Instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek* – instytucje finansowe krajów UGW, których działalność nie polega ani na pośrednictwie finansowym, ani na pomocniczych usługach finansowych, a większość ich aktywów i zobowiązań nie jest przedmiotem transakcji na otwartych rynkach. Do podsektora tego zalicza się w szczególności:
  - a) jednostki posiadające osobowość prawną, takie jak podmioty zarządzające powierzonym majątkiem lub przedsiębiorstwa typu *brass plate*;
  - b) spółki holdingowe, które są w posiadaniu pakietów kontrolnych grupy jednostek zależnych, a ich główną działalnością jest posiadanie tej grupy bez świadczenia innych usług na rzecz przedsiębiorstw, w których posiadają udziały; tzn. spółki te nie administrują innymi jednostkami ani nimi nie zarządzają.
  - c) spółki specjalnego przeznaczenia, które zaliczają się do jednostek instytucjonalnych i gromadzą fundusze na rynkach otwartych do wykorzystania przez ich jednostkę macierzystą;
  - d) jednostki świadczące usługi finansowe na rzecz wielu klientów przy wykorzystaniu wyłącznie środków własnych lub pochodzących od sponsora, podejmujące ryzyko finansowe niedotrzymania warunków przez dłużnika. Do przykładów należą: instytucje pożyczające pieniądze, instytucje udzielające kredytów studenckich bądź pożyczek na import/eksport ze środków pochodzących od sponsora (np. od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych bądź instytucji niekomercyjnych), a także lombardy, których podstawową działalnością jest pożyczanie pieniędzy;
  - e) fundusze specjalnego przeznaczenia sektora instytucji rządowych i samorządowych, nazywane zwykle państwowymi funduszami majątkowymi, jeśli ich podstawowa działalność polega na świadczeniu usług finansowych, np. fundusze i fundacje finansowe.

- 2.3. *Instytucje ubezpieczeniowe* – wszystkie finansowe instytucje krajów UGW, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe jako konsekwencja gromadzenia funduszy dla ochrony przed ryzykiem przede wszystkim w formie ubezpieczenia bezpośredniego lub reasekuracji.
- 2.4. *Fundusze emerytalne* – wszystkie finansowe instytucje krajów UGW, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe jako konsekwencja gromadzenia funduszy dla ochrony przed ryzykiem społecznym i dla zaspokojenia potrzeb osób ubezpieczonych (ubezpieczenie społeczne). Fundusze emerytalne w formie systemów ubezpieczeń społecznych zapewniają dochody po zakończeniu aktywności zawodowej, a często także świadczenia z tytułu śmierci i niepełnosprawności.
- 2.5. *Przedsiębiorstwa* – wszystkie jednostki instytucjonalne krajów UGW posiadające osobowość prawną, będące producentami rynkowymi, których podstawową działalnością jest produkcja wyrobów i usług niefinansowych.
- 2.6. *Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne (działające na rzecz gospodarstw domowych)*. Sektor ten obejmuje:
- *Gospodarstwa domowe* – osoby lub grupy osób będące konsumentami lub osoby lub grupy osób, które są producentami wyrobów i usług niefinansowych, przeznaczonych wyłącznie do własnego spożycia. W ramach gospodarstw domowych wyróżnić należy podsektor:
    - *Przedsiębiorcy indywidualni* – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, którym bank sprawozdający świadczy usługi związane z ich działalnością. W formularzach EBC13 w wierszu L1 należy odrębnie wykazać kredyty, pożyczki i inne należności od podsektora przedsiębiorców indywidualnych.
    - *Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych* – instytucje krajów UGW nie nastawione na zysk, stanowiące odrębne jednostki prawne, działające na rzecz gospodarstw domowych, których podstawowe przychody, pomijając uzyskiwane z okazjonalnej sprzedaży, stanowią dobrowolne wpłaty pieniężne lub wkłady w naturze od gospodarstw domowych, dotacje instytucji rządowych i samorządowych oraz dochody z tytułu własności.

C. Instytucje krajów reszty świata – osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem krajów Unii Gospodarczej i Walutowej, a także inne podmioty mające siedzibę na terenie tych krajów posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu oraz przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych, a także organizacje międzynarodowe⁶.

Sektor ten obejmuje:

- instytucje krajów Unii Europejskiej nie należących do UGW (tj. Bułgarii, Chorwacji, Danii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Republiki Czeskiej, Węgier i Rumunii),
- instytucje pozostałych krajów nie należących do Unii Europejskiej.

---

⁶ Lista zawierająca najważniejsze finansowe i niefinansowe organizacje międzynarodowe oraz określająca ich przyporządkowanie sektorowe dostępna jest w materiale EBC (Załącznik na str. 12) opublikowanym na stronie internetowej EBC (www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/mfmarketstatisticssectormanual200703en.pdf).

W sprawozdawczości kwartalnej dla EBC (formularz EBC23) sektor "Instytucje krajów reszty świata" występuje w podziale na:

- *banki*. W przypadku krajów UE nie należących do UGW zalicza się tutaj monetarne instytucje finansowe zawarte na liście MIF publikowanej na stronie internetowej EBC. W przypadku pozostałych krajów kategoria ta obejmuje wyłącznie banki. Należy tu zaliczyć również niektóre finansowe organizacje międzynarodowe⁷ realizujące czynności bankowe podobnie jak centralne władze monetarne (np. Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Międzynarodowy Fundusz Walutowy).
- *instytucje rządowe i samorządowe*. Należy tu zaliczyć również instytucje i organy Unii Europejskiej⁷ (np. Komisję Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii Europejskiej), z **wyjątkiem** Europejskiego Banku Centralnego należącego do sektora monetarnych instytucji finansowych krajów UGW, instytucje należące do systemu ONZ, organizacje międzyrządowe (Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)), międzynarodowe organizacje pozarządowe (np. Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, Amnesty International).
- *pozostałe sektory*. Zaliczyć tu należy między innymi finansowe organizacje międzynarodowe⁷ (Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Rozbudowy i Rozwoju, Międzynarodowy Bank Rozbudowy i Rozwoju, International Finance Corporation) oraz pozostałe podmioty poza bankami oraz instytucjami rządowymi i samorządowymi.

W sprawozdawczości kwartalnej dla EBC na formularzu EBC33 (Struktura geograficzna) osobno wykazać należy operacje z **Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI)** oraz **Europejskim Mechanizmem Stabilizacyjnym (EMS)**, które to instytucje zostały dla celów analitycznych wydzielone z obszaru geograficznego, na terytorium którego zlokalizowane są ich siedziby, tj. w Luksemburgu. Instytucje te zaliczane są do sektora „*pozostałych instytucji pośrednictwa finansowego, pomocniczych instytucji finansowych oraz instytucji finansowych typu captive i udzielających pożyczek*”. Na pozostałych formularzach operacje z tymi instytucjami należy wykazywać jako: (a) w przypadku EBI – operacje z instytucjami krajów reszty świata, w sektorze „*pozostałe sektory*”; (b) w przypadku EMS – operacje z instytucjami krajów UGW w sektorze „*pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek*”.

W sprawozdawczości kwartalnej dla EBC na formularzach EBC41 oraz EBC43 w kolumnie C1 (Waluty pozostałych krajów Unii Europejskiej – Razem) należy wykazać również waluty krajów, które przystąpiły do Unii Europejskiej po 1 maja 2004 roku, w tym także PLN.

- D. Pozycje nieklasyfikowane sektorowo** – pozycje, dla których nie ma wymogu identyfikacji partnera operacji, nie istnieje możliwość takiej identyfikacji bądź nie ma jej ekonomicznego uzasadnienia prezentowane są w kwocie ogółem (patrz formularze EBC15 i EBC16), np. gotówka w kasie, aktywa trwałe, kapitał i rezerwy, pozostałe aktywa/pasywa.

Tabela 1. Porównanie sektorów ESA95 z sektorami ESA2010

Sektory ESA2010	Sektory ESA95
REZYDENT	REZYDENT
Monetarne instytucje finansowe (MIF):	Monetarne instytucje

<p>- NBP</p> <p>- pozostałe MIF/instytucje kredytowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • banki • SKOK-i <p>- fundusze rynku pieniężnego</p> <p>Lista</p> <p>www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/sprawozdawczosc/mif.htm</p>	<p>finansowe (MIF):</p> <p>- NBP</p> <p>- pozostałe MIF/instytucje kredytowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ banki ▪ SKOK-i <p>- fundusze rynku pieniężnego</p>
Instytucje rządowe i samorządowe	Instytucje rządowe i samorządowe
<p>Fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego</p> <p>Lista</p> <p>www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html</p>	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego i pomocnicze instytucje finansowe
<p>Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek</p> <p>Lista podmiotów sekurytyzacyjnych</p> <p>www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html</p>	
Instytucje ubezpieczeniowe	Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne
Fundusze emerytalne	
Przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa
Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne	Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne
NIEREZYDENT	NIEREZYDENT
A. Instytucje krajów UGW	A. Instytucje krajów UGW
<p>Monetarne instytucje finansowe (MIF):</p> <p>- banki centralne</p> <p>- pozostałe MIF:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instytucje przyjmujące depozyty: <ul style="list-style-type: none"> - instytucje kredytowe - inne instytucje przyjmujące depozyty (np. instytucje pieniądza elektronicznego) <p>- fundusze rynku pieniężnego</p> <p>Lista</p> <p>www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html</p>	<p>Monetarne instytucje finansowe (MIF):</p> <p>- banki centralne</p> <p>- pozostałe MIF:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ instytucje kredytowe ▪ instytucje pieniądza elektronicznego ▪ inne MIF <p>- fundusze rynku pieniężnego</p>
Instytucje rządowe i samorządowe	Instytucje rządowe i samorządowe
<p>Fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego</p> <p>Lista www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html</p>	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego pomocnicze instytucje finansowe
<p>Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu captive i udzielające pożyczek</p> <p>Lista podmiotów sekurytyzacyjnych</p> <p>www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html</p>	
Instytucje ubezpieczeniowe	Instytucje ubezpieczeniowe

Fundusze emerytalne	i fundusze emerytalne
Przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa
Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne	Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne
B. Instytucje krajów reszty świata	B. Instytucje krajów reszty świata
Banki	Banki
Instytucje rządowe i samorządowe	Instytucje rządowe i samorządowe
Pozostałe sektory	Pozostałe sektory

INSTRUMENTY

AKTYWA

Gotówka w kasie - środki pieniężne w kasach i skarbcu instytucji sprawozdającej w krajowych i zagranicznych znakach pieniężnych.

Pozostałe środki w kasie, w tym czeki podróżnicze, złoto niemonetarne i inne metale szlachetne, czeki bankierskie, wykazywać należy w pozycji "Pozostałe aktywa".

Kredyty, pożyczki i inne należności – wszystkie kategorie należności (kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, lokaty złożone w innych instytucjach sprawozdających, należności z tytułu leasingu finansowego⁷ oraz należności z tytułu innych operacji, w tym należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, łącznie z operacjami sell-buy-back.

Odsetki od należności zaliczać należy do kategorii „Pozostałe aktywa”.

„Kredyty, pożyczki i inne należności” wykazywać należy w ujęciu brutto według wartości nominalnej pozostającej do spłacenia na koniec okresu sprawozdawczego.

W ramach tej kategorii powinny być ewidencjonowane wszystkie rodzaje kredytów (z wyłączeniem odsetek zapadłych), przy czym w odniesieniu do sektora „Gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne” (formularze EBC11 i EBC13) wymagany jest podział przedmiotowy na kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne, kredyty na nieruchomości mieszkaniowe oraz pozostałe kredyty i pożyczki (wartość rezydualna).

1. **Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe** - kredyty i pożyczki udzielone na: nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę domu albo lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, uzyskanie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej, remont domu albo lokalu, o których mowa powyżej, z wyjątkiem bieżącej konserwacji i odnowienia mieszkania, nabycie działki budowlanej lub jej części pod budowę domu jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego, w którym jest lub ma być położony lokal mieszkalny, inne cele związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych (tj. nie związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą), w szczególności na pokrycie kosztów partycypacji w kosztach budowy mieszkań przez towarzystwa budownictwa społecznego. W kategorii tej należy również wykazywać kredyty na zakup kolektorów słonecznych udzielone osobom prywatnym.

Należy przyjąć, iż kredyty na nieruchomości mieszkaniowe zaciągnięte przez zaliczanych do sektora „gospodarstwa domowe” przedsiębiorców indywidualnych oraz rolników indywidualnych przeznaczone są na zakup obiektów związanych z ich działalnością gospodarczą i powinny być wykazywane w kategorii „pozostałe kredyty i pożyczki”. Jeżeli kredyt udzielany jest na cele związane z zaspokajaniem prywatnych potrzeb mieszkaniowych przedsiębiorcy lub rolnika oraz ich rodzin powinni być oni traktowani

---

⁷ Należności związane z leasingiem finansowym udzielonym przez instytucję sprawozdającą (występującą jako leasingodawca) leasingobiorcy.

jako osoby prywatne. Taką zasadę przyjęto przy konstrukcji tzw. tablic powiązań sprawozdań na potrzeby EBC oraz pozostałych formularzy WEBIS.

2. **Kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne** – kredyty udzielone gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub wykonywanym przez nie wolnym zawodem, przeznaczone na zakup dóbr konsumpcyjnych, zwykle trwałego użytku (np. samochody, sprzęt AGD, RTV); na zakup usług (podróże). Do kategorii tej zaliczamy np. kredyty w systemie sprzedaży ratalnej.

Ponieważ zazwyczaj nie określa się celu kredytów w rachunku bieżącym czy kredytów związanych z funkcjonowaniem kart kredytowych, należy przyjąć, iż udzielane są one na cele konsumpcyjne.

Do niniejszej kategorii **nie zalicza się** kredytów na cele edukacyjne, które należy wykazywać w "Pozostałych kredytach i pożyczkach". Pod pojęciem kredytów udzielanych na cele edukacyjne należy rozumieć tzw. kredyty studenckie oraz wszelkie inne kredyty udzielane na cele związane z procesem zdobywania wykształcenia, podnoszeniem kwalifikacji lub realizacją prac naukowo-badawczych. Zaliczyć tu należy między innymi kredyty zaciągnięte na opłatę czesnego, zakup pomocy dydaktycznych, w tym sprzętu lub oprogramowania komputerowego, poniesienie kosztów wynajęcia mieszkania na czas nauki, opłacenie kosztów podróży, związanej z podnoszeniem kwalifikacji lub realizacją celów naukowo-badawczych itp.

Analogicznie, jak w przypadku kredytów na nieruchomości mieszkaniowe, przyjmuje się, że kredyty i pożyczki zaciągane przez zaliczanych do sektora „gospodarstwa domowe” przedsiębiorców indywidualnych oraz rolników indywidualnych, przeznaczone są na cele związane z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą i wykazywane powinny być w kategorii „pozostałe kredyty i pożyczki”. Jeżeli kredyt udzielany jest na realizację celów konsumpcyjnych przedsiębiorcy lub rolnika oraz ich rodzin, powinni być oni traktowani jako osoby prywatne. Taką zasadę przyjęto przy konstrukcji tzw. tablic powiązań sprawozdań na potrzeby EBC oraz pozostałych formularzy WEBIS. Analogiczna zasada odnosi się do kredytów związanych z funkcjonowaniem kart kredytowych – jeżeli karta wydana jest dla rachunku otwartego dla obsługi działalności gospodarczej przedsiębiorcy indywidualnego, należy wykazywać kredyty te w kategorii „Pozostałe kredyty i pożyczki”. Jeżeli natomiast karta wydana jest dla rachunku osoby prywatnej, należy przyjąć, iż kredyty z nią związane mają charakter konsumpcyjny.

W przypadku ‘Instytucji niekomercyjnych’ za kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne uznać należy kredyty zaciągnięte na zakup dóbr przeznaczonych do wykorzystania przez gospodarstwa domowe. Natomiast kredyty związane ze statutową działalnością tych instytucji zaliczyć należy do kategorii „Pozostałe kredyty i pożyczki”. W praktyce, w przypadku wątpliwości należy przyjmować, iż kredyt zaciągnięty przez instytucje niekomercyjne przeznaczony jest na cele związane z ich działalnością i należy wykazywać je w kategorii „pozostałe kredyty i pożyczki”, chyba, że bank dysponuje odpowiednimi informacjami dotyczącymi konsumpcyjnego przeznaczenia zakupionych na kredyt dóbr.

Kategorii „kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne” **nie należy** utożsamiać z kategorią zdefiniowaną w Ustawie z 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz. 1081 z 18 września 2001 r.).

3. **Pozostałe kredyty i pożyczki** - pozostałe, nie zaliczone do powyższych dwóch kategorii kredyty, pożyczki i inne należności, a w szczególności kredyty dyskontowe (o ile nie są przeznaczone na cele konsumpcyjne), eksportowe, operacyjne, na inwestycje, na pozostałe nieruchomości, na zakup papierów wartościowych, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia oraz inne należności.

W ramach tej kategorii, w formularzu EBC13 „Operacje z instytucjami UGW” wykazywać należy dodatkowo **kredyty i pożyczki dla przedsiębiorców indywidualnych**, tj. kredyty i pożyczki udzielone osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą na cele związane z ich działalnością. W kategorii tej należy wykazywać również kredyty na zakup kolektorów słonecznych udzielone przedsiębiorcom indywidualnym w związku z prowadzoną przez nich działalnością.

Do kategorii "Kredyty, pożyczki i inne należności" zalicza się również należności z tytułu dyskontowanych weksli oraz instrumenty dłużne emitowane na podstawie kodeksu cywilnego, np. bony komercyjne.

Rezerwy celowe na należności wykazywać należy w kategorii "Kapitał i rezerwy".

Ponadto, z kategorii ogółem „**Kredyty, pożyczki i inne należności**” należy wykazywać odrębnie z częstotliwością miesięczną następujące rodzaje kredytów:

- **Kredyty konsorcjalne** to umowy kredytowe, w których kredytodawcą jest kilka instytucji. Kredyty konsorcjalne obejmują tylko te przypadki, w których fakt udzielenia kredytu przez kilku kredytodawców wynika z umowy kredytowej. Na potrzeby statystyki za kredyty konsorcjalne uważa się wyłącznie kwoty faktycznie udostępnione przez kredytodawców (a nie całe linie kredytowe). Kredyt konsorcjalny jest zazwyczaj organizowany i koordynowany przez jedną instytucję (bank wiodący), ale faktycznie jest udzielany przez różnych członków konsorcjum. Członkowie konsorcjum, w tym bank wiodący, wykazują, po stronie aktywnej bilansu, swój udział w kredycie udzielonym kredytobiorcy.
- **Kredyty odnawialne i kredyty w rachunku bieżącym. Kredyty odnawialne** to kredyty charakteryzujące się następującymi właściwościami: (1) kredytobiorca może, bez uprzedniego powiadomienia kredytodawcy, wykorzystać lub wypłacić środki do wysokości uprzednio ustalonego wcześniej limitu; (2) wysokość dostępnego kredytu może się zwiększać lub zmniejszać w miarę zaciągania i spłacania kredytu; (3) kredyt może być wykorzystany wielokrotnie; (4) nie ma obowiązku regularnej spłaty. Kredyty odnawialne obejmują kwoty otrzymane z linii kredytowej i dotychczas niespłacone (kwoty należne). Linia kredytowa jest umową między kredytodawcą a kredytobiorcą, pozwalającą kredytobiorcy na zadłużanie się w trakcie ustalonego okresu do określonej wysokości i spłatę zadłużenia przed upływem ustalonego terminu. Środki dostępne z linii kredytowej, które nie zostały wypłacone lub zostały już spłacone, nie są wykazywane w żadnej z kategorii pozycji bilansowych. **Kredyty w rachunku bieżącym** oznaczają wartość zobowiązań płatniczych pokrytych przez bank sprawozdający, zgodnie z umową i dyspozycjami kredytobiorcy (do wysokości przyznanego mu kredytu). W odniesieniu do osób prywatnych, kredyty w rachunku bieżącym oznaczają kwoty zaciągnięte w ramach dopuszczalnego przekroczenia stanu środków na rachunku bieżącym, zgodnie z ogólnymi warunkami otwierania i prowadzenia rachunków

oszczędnościowo-rozliczeniowych w banku sprawozdającym oraz tzw. „debetu wymuszonego”, tj. przekroczenia salda rachunku bieżącego związanego z funkcjonowaniem kart płatniczych debetowych. Kredyty z tytułu kart kredytowych nie są zaliczane ani do kredytów odnawialnych ani kredytów w rachunku bieżącym. W kategorii „kredyty odnawialne i kredyty w rachunku bieżącym” należy wykazywać całą kwotę należną od kredytobiorcy bez względu na to czy mieści się ona w limicie wysokości i maksymalnego okresu kredytowania uzgodnionych przez kredytodawcę i kredytobiorcę, czy też przekracza ten limit.

- **Kredyty z tytułu kart kredytowych.** Kategoria ta obejmuje kredyty udzielone na kartach z odroczoną płatnością (tj. kartach z opcją kredytu nieoprocentowanego zgodnie z poniższą definicją) lub na kartach kredytowych (tj. kartach z opcją kredytu oprocentowanego). Obciążenie karty kredytowej jest zapisywane na koncie przypisanym do karty kredytowej i tym samym nie jest wykazywane na rachunku rozliczeniowym lub rachunku bieżącym, co oznacza, że kategoria „kredyty z tytułu kart kredytowych” nie obejmuje zadłużenia z tytułu kart obciążeniowych i debetowych. Kredyt **nieoprocentowany** (z tytułu karty kredytowej) oznacza kredyt udzielony przy oprocentowaniu wynoszącym 0% na okres między transakcją (transakcjami) kartą kredytową w trakcie trwania cyklu rozliczeniowego a datą wymagalności zadłużenia zaciągniętego w danym cyklu rozliczeniowym. Kredyt oprocentowany (z tytułu karty kredytowej) oznacza kredyt udzielony po upływie terminu wymagalności poprzedniego cyklu lub cykli rozliczeniowych, tj. zadłużenie na rachunku karty kredytowej nie zostało spłacone w pierwszym wymaganym terminie. Oprocentowanie lub stawki odsetkowe dla takiego kredytu są zazwyczaj wyższe niż 0%. Bank ustala z klientem minimalne raty miesięczne, co pozwala na przynajmniej częściową spłatę otrzymanego kredytu. Kredyt należy wykazywać w sektorze tego partnera operacji, który jest zobowiązany do ostatecznej spłaty kwot należnych wynikających z umowy. W przypadku kart prywatnych partner operacji tożsamy jest z posiadaczem karty, ale nie jest tak w przypadku kart firmowych.
- **Kredyty, pożyczki i inne należności udzielone podmiotom w tej samej grupie kapitałowej.** Na potrzeby niniejszej sprawozdawczości wykazać należy kredyty, pożyczki i inne należności udzielone monetarnym instytucjom finansowym należącym do tej samej grupy kapitałowej co instytucja sprawozdająca.
- Z częstotliwością kwartalną, w formularzach EBC24 i EBC25, wykazywać należy kredyty w następujących podziałach:
- **Kredyty z zabezpieczeniem hipotecznym** – kredyty, których zabezpieczeniem jest hipoteka. Przy klasyfikowaniu kredytu do niniejszej kategorii należy posługiwać się pojęciem hipoteki zawartym w dziale II ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece. (Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 z późn. zm.). Dotyczy więc hipoteki, która została wpisana do księgi wieczystej i ustanowiona na:
  - prawie własności nieruchomości (w tym na części ułamkowej nieruchomości),
  - prawie wieczystego użytkowania nieruchomości,
  - własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego,
  - spółdzielczym prawie do lokalu użytkowego,
  - prawie do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
  - wierzytelności zabezpieczonej hipoteką.

Na potrzeby niniejszej sprawozdawczości statystycznej podstawowym kryterium zaklasyfikowania określonego kredytu do kategorii kredytów zabezpieczonych hipoteką jest wskaźnik LtV wyrażający stosunek wartości kredytu do wartości rynkowej nieruchomości

stanowiącej jej zabezpieczenie. W przypadku banków hipotecznych wskaźnik ten wyraża stosunek wartości kredytu do bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej jej zabezpieczenie. W pozycji tej wykazywać należy wartość wszystkich kredytów zabezpieczonych hipoteką, dla których wskaźnik LtV wynosi jeden lub mniej niż jeden (LtV <= 1).

- **Kredyty w podziale wg terminów pierwotnych, terminów zapadalności oraz terminu zmiany stopy procentowej.** Z punktu widzenia banku centralnego istotna jest informacja o elastyczności dostosowywania oprocentowania kredytów do zmiennych warunków gospodarczych, przede wszystkim polityki pieniężnej banku centralnego, a tym samym zmianie obciążeń finansowych gospodarstw domowych i przedsiębiorstw związanym z obsługą zadłużenia. Dane należy wykazywać w następujących podziałach:
  - **Kredyty z terminem pierwotnym powyżej 1 roku i z terminem zapadalności do 1 roku włącznie**
  - **Kredyty z terminem pierwotnym powyżej 1 roku i z terminem zapadalności powyżej 1 roku, dla których stopa procentowa zmieni się w ciągu następnych 12 miesięcy**
  - **Kredyty z terminem pierwotnym powyżej 2 lat i z terminem zapadalności do 2 lat włącznie.**
  - **Kredyty z terminem pierwotnym powyżej 2 lat i z terminem zapadalności powyżej 2 lat, dla których stopa procentowa zmieni się w ciągu następnych 24 miesięcy**

Wyrażenie „**kredyty..., dla których stopa zmieni się...**” oznacza przewidzianą w obecnie obowiązującej umowie kredytowej zmianę oprocentowania kredytu. „Kredyty..., dla których stopa zmieni się...” to m.in. kredyty, których oprocentowanie jest, zgodnie z umową, okresowo aktualizowane zgodnie ze zmianami indeksu (np. Wlibor); kredyty, których oprocentowanie podlega bieżącej aktualizacji (oprocentowanie zmienne) lub kredyty, dla których decyzja o aktualizacji oprocentowania jest podejmowana przez bank.

Należy zauważyć, że powyższe przedziały nachodzą na siebie, chyba że kredyt zostanie spłacony w okresie pomiędzy 12 a 24 miesiącami.

Dłużne papiery wartościowe – są to papiery wartościowe stwierdzające dług emitenta wobec właściciela tych papierów oraz zobowiązanie dłużnika do zwrotu pożyczonej kwoty i zapłaty ustalonego oprocentowania w określony sposób i terminach. Do kategorii tej zaliczamy dłużne instrumenty finansowe emitowane na podstawie przepisów prawa określającego kto, w jakiej formie oraz na jakich warunkach może wystawiać papier określonego typu, tj. na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, Ustawy o obligacjach (ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. z późn. zmianami), artykułu 89 Prawa bankowego (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późn. zmianami), Prawa wekslowego⁸ (ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. z późn. zmianami).

---

⁸ Dotyczy weksli utrzymywanych przez bank do terminu płatności. Weksle przedstawiane bankowi przez klienta do dyskonta a następnie podlegające redyskontowaniu przez Narodowy Bank Polski należy zaklasyfikować w odpowiednim sektorze do kategorii „kredyty, pożyczki i inne należności”.

Do kategorii dłużnych papierów wartościowych zalicza się obligacje, bony skarbowe i inne papiery emitowane przez instytucje rządowe i samorządowe, listy zastawne, obligacje restrukturyzacyjne, dłużne papiery wartościowe przejęte za wiarygodności, bankowe papiery wartościowe handlowe, dostępne do sprzedaży i utrzymywane do terminu zapadalności.

Zasady wyceny dłużnych papierów wartościowych przyjęte dla sprawozdawczości dla EBC winny być zgodne z zasadami stosowanymi przy wypełnianiu pozostałych obowiązujących formularzy sprawozdawczych dla NBP, tj. formularzy A06XX.

Jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego – portfel jednostek uczestnictwa wyemitowanych przez fundusze rynku pieniężnego⁹ zaliczane do sektora monetarnych instytucji finansowych. Wykaz funduszy rynku pieniężnego, jako odrębnej grupy MIF, znajduje się na liście monetarnych instytucji finansowych zamieszczonej na stronie internetowej NBP (www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/sprawozdawczosc/mif.htm) oraz na stronie internetowej Europejskiego Banku Centralnego (www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html).

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego – portfel jednostek uczestnictwa wyemitowanych przez fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego.

Papiery wartościowe z prawem do kapitału i udziały – są to papiery wartościowe stwierdzające udział ich posiadacza w kapitale emitującej je jednostki i dające posiadaczowi prawo do uczestniczenia w zyskach tej jednostki oraz podziału funduszy własnych w przypadku likwidacji tej jednostki. Dla potrzeb niniejszej sprawozdawczości do kategorii tej zalicza się wszystkie (handlowe i dostępne do sprzedaży) akcje i udziały, prawa do akcji oraz akcje i udziały stanowiące aktywa trwałe finansowe (tj. akcje i udziały w jednostkach zależnych, akcje i udziały w jednostkach współzależnych, akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych, udziały mniejszościowe).

Kategoria ta **nie obejmuje** praw poboru, które należy ewidencjonować w pozycji „Pozostałe aktywa” (formularz EBC15 „Operacje z instytucjami krajów reszty świata i pozycje nieklasyfikowane sektorowo – aktywa”, a w formularzu EBC17 „Informacje uzupełniające” w kategorii „Pochodne instrumenty finansowe”.

Z częstotliwością kwartalną, w formularzu EBC22 i EBC26, wykazywać należy papiery wartościowe z prawem do kapitału i udziały w podziale na:

- **notowane** – tj. papiery wartościowe notowane na giełdzie;
- **nienotowane** – tj. papiery wartościowe nienotowane na giełdzie (w obrocie regulowanym);
- **pozostałe** – tj. wszystkie formy papierów wartościowych z prawem do kapitału i udziałów niezaliczone do podkategorii „notowane” i „nienotowane”.

Podkategoria „pozostałe” obejmuje:

---

⁹ Fundusze rynku pieniężnego – fundusze inwestycyjne, których jednostki uczestnictwa można uznać, pod względem płynności, za bliskie substytuty depozytów o oprocentowaniu zbliżonym do oprocentowania instrumentów rynku pieniężnego. Fundusze te inwestują głównie w instrumenty rynku pieniężnego, jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, inne instrumenty dłużne z terminem zapadalności do 1 roku włącznie oraz depozyty bankowe. Szczegółowe warunki kwalifikowania podmiotów do grupy funduszy rynku pieniężnego określone zostały w *Rozporządzeniu EBC (WE) nr 25/2009 z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie bilansu sektora monetarnych instytucji finansowych (EBC/2008/32)* dostępnym na stronie internetowej EBC. W prawodawstwie polskim fundusze rynku pieniężnego definiuje Ustawa z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. nr 146 poz. 1546 z dnia 28.06.2004 r.).

- a) wszystkie formy udziałów kapitałowych w przedsiębiorstwach niefinansowych i instytucjach finansowych, które nie są akcjami, w tym:
- 1) udziały kapitałowe w spółkach komandytowo-akcyjnych w posiadaniu komplementariuszy;
  - 2) udziały kapitałowe w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, których posiadacze są partnerami, a nie udziałowcami;
  - 3) kapitał zainwestowany w spółki osobowe uznane za niezależne podmioty prawne;
  - 4) kapitał zainwestowany w spółdzielnie uznane za niezależne podmioty prawne;
- b) kapitał zainwestowany w instytucje finansowe i niefinansowe.

Zasady wyceny papierów wartościowych z prawem do kapitału i udziałów przyjęte dla sprawozdawczości dla EBC winny być zgodne z zasadami stosowanymi przy wypełnianiu obowiązujących formularzy sprawozdawczych dla NBP, tj. formularzy A06XX.

Aktywa trwałe – niefinansowe aktywa trwałe rzeczowe, wartości niematerialne i prawne, aktywa do zbycia, rzeczowy majątek trwały używany na podstawie umów leasingu, najmu i dzierżawy, należności z tytułu aktywów trwałych oddanych do użytkowania na podstawie umów leasingu, najmu i dzierżawy, nakłady na wartości niematerialne i prawne.

Do kategorii tej **nie zalicza** się aktywów trwałych finansowych, które wykazywane są w kategorii "Papiery wartościowe z prawem do kapitału i udziały".

Pozostałe aktywa – obejmują pozostałe, nie zaliczone do innych pozycji aktywa, a między innymi: odsetki zapadłe i niezapadłe od kredytów, pożyczek i innych należności, odsetki od operacji z bankiem centralnym, prawa poboru, konta rozliczeniowe, koszty i przychody rozliczane w czasie, rozrachunki z dłużnikami różnymi, należności związane z działalnością uboczną. W pozycji tej wykazywać należy również pozostałe środki przechowywane w skarbcu i kasach instytucji sprawozdającej, tj. czeki podróżnicze obce, złoto niemonetarne i inne metale szlachetne, czeki bankierskie oraz znaki wartościowe.

W formularzu EBC17 w kategorii pozostałych aktywów wykazywać należy odrębnie następujące pozycje:

- odsetki zapadłe i niezapadłe od kredytów, pożyczek i innych należności (w tym również odsetki od operacji z bankiem centralnym);
- konta rozliczeniowe – rozrachunki między monetarnymi instytucjami finansowymi (w tym skupione czeki podróżnicze i czeki bankierskie), rozrachunki międzyoddziałowe;
- pozycje przejściowe – kwoty oczekujące na obciążenie właściwego rachunku.
- pochodne instrumenty finansowe – instrumenty pochodne, których wartość godziwa jest dodatnia oraz opcje zakupione przez instytucję sprawozdającą. Kategoria ta odpowiada pozycji „Inne aktywa finansowe” wykazywanej w sprawozdawczości WEBIS na formularzu A0800 „Inne aktywa”. W pozycji tej należy również wykazać prawa poboru.

PASYWA

Depozyty i inne zobowiązania - wszystkie środki zdeponowane w instytucji sprawozdającej, kredyty i pożyczki otrzymane, zobowiązania podporządkowane zaciągnięte w formie kredytów, zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, instrumenty dłużne wyemitowane w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego, np. bony oszczędnościowe, oraz inne zobowiązania.

„Depozyty i inne zobowiązania” wykazywać należy w ujęciu brutto według wartości nominalnej.

Kategorię tę wykazywać należy w podziale na:

- 1. Depozyty i inne zobowiązania bieżące** – środki zdeponowane na rachunkach bieżących lub bezterminowych rachunkach oszczędnościowych (w tym książeczki oszczędnościowe płatne na żądanie) lub innych formach depozytów w instytucji sprawozdającej, które mogą być na żądanie i bez żadnych czy istotnych restrykcji wypłacone w formie gotówki lub wykorzystane do regulowania płatności za pomocą czeku, polecenia przelewu, karty płatniczej itp. (patrz przykłady na str. 24-25). Do kategorii tej zaliczyć należy również wszelkie depozyty jednodniowe (w tym typu "overnight"), tj. takie, które zostaną zlikwidowane do końca następnego dnia roboczego po dniu złożenia depozytu. Należy tu zaliczyć także depozyty typu "tomnext" i "spotnext" (od momentu zawarcia umowy do daty waluty powinny one pozostawać na kontach pozabilansowych).

Jeśli umowa określa okres utrzymywania depozytu, ale daje również możliwość wycofania całości lub części kapitału bez istotnej utraty odsetek lub poniesienia innych istotnych kosztów przez klienta przez cały okres trwania umowy, to depozyty takie należy zaliczyć do kategorii „depozyty bieżące” (patrz przykład 4 na str. 24).

W pozycji tej wykazywać należy również inne zobowiązania o charakterze bieżącym, w tym np. czeki podróżnicze własnej emisji.

W ramach tej kategorii wykazywać należy odrębnie **depozyty bieżące rozliczeniowe**, do których zalicza się typowe rachunki bieżące, które są wykorzystywane przez klientów do dokonywania płatności oraz rozliczeń pieniężnych. W przypadku osób fizycznych są to rachunki (np. ROR), na które wpływa wynagrodzenie, emerytura, renta, inne świadczenia, inne wpływy, oraz z których dokonywane są wypłaty gotówkowe, zazwyczaj przy użyciu karty debetowej, lub realizowane płatności bezgotówkowe, np. przelewy, polecenia zapłaty, płatności kartą debetową; w przypadku podmiotów gospodarczych są to rachunki wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, a w przypadku instytucji kredytowych rachunki nostro.

- 2. Depozyty i inne zobowiązania terminowe** – środki zdeponowane w instytucji sprawozdającej na określony termin, które nie mogą być wycofane przed tym terminem lub wycofanie ich powoduje istotne restrykcje, np. istotne obniżenie należnych odsetek (patrz przykłady na str. 24-25).

Depozyty terminowe w podziale wg terminów pierwotnych należy wykazywać zgodnie z terminem umownym. Jeśli umowa określa okres utrzymywania depozytu, ale daje również możliwość wycofania całości lub części kapitału przez cały okres trwania umowy bez istotnej utraty odsetek lub poniesienia innych istotnych kosztów przez klienta, to depozyty takie należy zaliczyć do kategorii „depozyty bieżące”.

Depozyty jednodniowe, w tym depozyty typu "overnight" oraz typu "tomnext" i "spotnext", należy zaliczać do depozytów bieżących. Należy zaznaczyć, że w statystyce FINREP, odmiennie niż w statystyce dla celów sprawozdawczości WEBIS, depozyty jednodniowe traktowane są jako depozyty terminowe.

Do kategorii „depozyty terminowe” zaliczać należy również depozyty terminowe z dzienną kapitalizacją odsetek, o ile jest określony termin, przed upływem którego wycofanie środków wiąże się z istotną utratą odsetek lub poniesieniem innych istotnych kosztów przez klienta.

Do kategorii tej zalicza się również niezbywalne instrumenty dłużne, depozyty zablokowane (w tablicach EBC12, EBC14 i EBC16 należy przyjąć umownie, że depozyty zablokowane mają charakter krótkoterminowy i wykazywać je wraz z depozytami z terminem pierwotnym do 1 roku włącznie), książeczki mieszkaniowe, książeczki oszczędnościowe na wkłady terminowe, depozyty strukturyzowane oraz inne zobowiązania terminowe. W pozycji tej należy wykazywać również zobowiązania podporządkowane zaciągnięte w formie kredytów. Należy podkreślić, iż zobowiązania te mają wyłącznie charakter długoterminowy, należy zatem wykazywać je jako depozyty i inne zobowiązania terminowe z terminem pierwotnym powyżej 2 lat.

Przykład 1

Klient zawiera umowę z bankiem na złożenie depozytu na okres 14 miesięcy ze stałym oprocentowaniem 4,75% w skali roku. W przypadku wycofania depozytu przed upływem 14 miesięcy klient otrzymuje jedynie 50% naliczonych odsetek. Taki produkt należy zaklasyfikować na formularzach PXXX do depozytów z terminem pierwotnym od 1 roku do 2 lat włącznie.

Przykład 2

Klient zawiera umowę z bankiem na złożenie depozytu na okres 13 miesięcy ze zmiennym/rosnącym oprocentowaniem obowiązującym w danym miesiącu trwania depozytu:

miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Oprocentowanie (%) w skali roku	4,00	4,00	4,00	4,25	4,25	4,25	4,55	4,55	4,55	4,90	4,90	4,90	7,00

W przypadku zerwania depozytu klient otrzymuje odsetki tylko za pełne miesiące jego utrzymywania.

Tego typu produkty należy klasyfikować zgodnie z terminem na jaki została zawarta umowa z klientem tj. na formularzach PXXX będzie to przedział dla depozytów powyżej 1 roku do 2 lat włącznie.

Przykład 3

Klient zawiera umowę z bankiem na złożenie depozytu na okres tzw. „9+9” ze zmiennym/rosnącym oprocentowaniem obowiązującym w danym miesiącu trwania depozytu:

	pierwsze 9 miesięcy	następne 9 miesięcy
Oprocentowanie (%) w skali roku	4,10	4,30

W przypadku zerwania depozytu przez klienta przed upływem pierwszych 9 miesięcy klient nie otrzymuje odsetek. W przypadku zerwania depozytu przez klienta w ciągu następnych 9 miesięcy klient otrzymuje odsetki za utrzymywanie depozytu przez pierwsze 9 miesięcy oraz za liczbę dni, przez które utrzymywał depozyt w ciągu następnego okresu, ale oprocentowanie wyniesie 4,10% w skali roku, a nie 4,30%.

Taki depozyt należy traktować jako 18-miesięczny i zaklasyfikować na formularzach PXXX jako depozyt

z terminem pierwotnym od 1 roku do 2 lat włącznie.

Przykład 4

Klient zawiera umowę z bankiem na złożenie depozytu na okres 6 miesięcy ze stałym oprocentowaniem 5,75% w skali roku. W przypadku wycofania depozytu przed upływem 6 miesięcy klient otrzymuje 100% naliczonych odsetek. Taki produkt należy zaklasyfikować na formularzach PXXX do depozytów bieżących.

Przykład 5

Klient zawiera umowę z bankiem na złożenie depozytu na okres 12 miesięcy ze stałym oprocentowaniem 5,50% w skali roku. W przypadku wycofania depozytu przed upływem pierwszego miesiąca klient nie otrzymuje odsetek. Po upływie miesiąca może wycofać depozyt w każdym momencie i otrzyma 100% naliczonych odsetek. Taki produkt należy traktować, przez cały okres trwania umowy, jako depozyt 12-miesięczny i zaklasyfikować na formularzach PXXX do depozytów terminowych do 1 roku włącznie.

3. **Depozyty z terminem wypowiedzenia** – środki zdeponowane w instytucji sprawozdającej bez określonego terminu, które nie mogą być jednak wycofane bez uprzedniego powiadomienia instytucji sprawozdającej o zamiarze podjęcia całości lub części depozytu. Okres wypowiedzenia określony jest w umowie. Wycofanie depozytu bez uprzedniego wypowiedzenia jest niemożliwe lub powoduje utratę istotnej części lub całości należnych odsetek.
4. **Operacje z przyrzeczeniem odkupu** – zobowiązania instytucji sprawozdającej z tytułu depozytów będących wynikiem transakcji zabezpieczonych papierami wartościowymi z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Do kategorii tej zalicza się również operacje sell-buy-back.

Ponadto, z kategorii ogółem „**Depozyty i inne zobowiązania**” należy wykazywać odrębnie z częstotliwością miesięczną:

- Depozyty i inne zobowiązania od podmiotów w tej samej grupie kapitałowej, tj. depozyty od i inne zobowiązania wobec monetarnych instytucji finansowych należących do tej samej grupy kapitałowej co instytucja sprawozdająca.

Emisja dłużnych papierów wartościowych – dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez instytucję sprawozdającą w imieniu i na rachunek własny. Zaliczamy tu bankowe papiery wartościowe, tj. np. certyfikaty depozytowe oraz listy zastawne. W pozycji tej należy wykazywać również zobowiązania podporządkowane zaciągnięte w formie wyemitowanych papierów wartościowych. Z uwagi na długoterminowy charakter zobowiązań podporządkowanych należy je wykazywać jako emisję dłużnych papierów wartościowych z terminem pierwotnym powyżej 2 lat.

Zasady wyceny emisji dłużnych papierów wartościowych przyjęte dla sprawozdawczości dla EBC winny być zgodne z zasadami stosowanymi przy wypełnianiu obowiązujących formularzy sprawozdawczych dla NBP, tj. formularzy P06XX.

W ramach tej kategorii należy odrębnie wykazywać **emisję papierów strukturyzowanych do 2 lat włącznie z kapitałem gwarantowanym poniżej 100%**, tj. wyemitowane przez instytucję sprawozdającą dłużne papiery wartościowe z wbudowanymi instrumentami pochodnymi. Struktura ich wykupu/wypłaty zależy często od innego aktywa (np. pojedynczych akcji, koszyka

akcji, towarów) lub wskaźnika cen innych aktywów, poziomu inflacji itp. W zależności od rozwoju sytuacji na danym rynku, inwestor może stracić część, a nawet całość zainwestowanych środków.

Kapitał i rezerwy – kapitał podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, akcje własne, fundusz zapasowy, fundusze (kapitały) rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, wynik (zysk/strata) z lat ubiegłych, fundusz z aktualizacji wyceny, inne fundusze uzupełniające określone uchwałą KNF, rezerwa celowa na ryzyko związane z działalnością instytucji sprawozdającej, umorzenia, odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (w tym od akcji i udziałów w jednostkach zależnych, akcji i udziałów w jednostkach współzależnych, akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych, udziałów mniejszościowych) oraz rezerwa na zabezpieczenie listów zastawnych.

Do kategorii tej **nie zalicza** się zobowiązań podporządkowanych¹⁰.

Pozostałe pasywa – obejmują pozostałe, nie zaliczone do innych pozycji zobowiązania, a między innymi: odsetki naliczone, konta rozliczeniowe, rozrachunki z wierzycielami różnymi, koszty i przychody rozliczane w czasie, przychody zastrzeżone, wynik w trakcie zatwierdzania oraz wynik (zysk/strata) roku bieżącego, rezerwę na ryzyko i wydatki nie związane z podstawową działalnością instytucji sprawozdającej, odsetki od zobowiązań podporządkowanych, odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. W pozycji tej należy również wykazywać zobowiązania z tytułu pożyczonych papierów wartościowych sprzedanych w ramach transakcji krótkiej sprzedaży.

W formularzu ECB17 w kategorii pozostałych pasywów wykazywać należy odrębnie następujące pozycje:

- odsetki naliczone od depozytów i innych zobowiązań nie dopisane jeszcze do stanu tych depozytów i zobowiązań;
- konta rozliczeniowe – rozrachunki między monetarnymi instytucjami finansowymi (w tym czeki bankierskie), rozrachunki międzyoddziałowe;
- pozycje przejściowe – kwoty oczekujące na uznanie właściwego rachunku;
- pochodne instrumenty finansowe – instrumenty pochodne, których wartość godziwa jest ujemna oraz opcje wystawione przez instytucję sprawozdającą. Kategoria ta odpowiada pozycji „inne obowiązania z tytułu instrumentów finansowych” wykazywanej w sprawozdawczości WEBIS na formularzu P0700 „Inne pasywa”.

---

¹⁰ Patrz pozycje „Depozyty i inne zobowiązania terminowe” oraz „Emisja dłużnych papierów wartościowych”.